

# REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

**Abonamentul pe an:** în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**



Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

## Sumarul:

Conversiunea. — Tehnica și valuta. — Regiile autonome. — *Cronica*: Noul guvern. — O propunere înțeleaptă. — Suspendarea plății dobânzilor după depozite spre fructificare. — Prelungirea termenului pentru preschimbarea biletelor de 1000. — O taxă percepută ilegal. — Aplicarea legii dețielor. — Producția de aur fin în România. — Bugetul Italiei pe 1934—35. — Reorganizarea serviciului financiar C. F. R. — *Banca Națională a României*: Convocare.

## Conversiunea.

— O reprivire. —

În deosebire de România, statele agricole vecine au procedat cu prudență la soluționarea problemei datoriilor. După Ungaria și Jugoslavia a urmat Bulgaria. Ziarele au publicat știrea, că în preajma sărbătorilor de Crăciun corpurile legislative din Sofia au votat o lege, prin care se acordă debitorilor un moratoriu de doi ani și plata se eșalonează pe 10—15, ani cu o dobândă de cel mult 6%. Partidele de opoziție au cerut reducerea cuantumului datoriilor cu 40—50%, dar guvernul s'a opus în modul cel mai categoric, arătând că astfel se va ruina creditul.

La noi nu și-a bătut nimenea capul cu creditul. Cred că am fost singura țară lovită cu toată puterea de criza de încredere de acum doi ani și câteva luni, care nu a luat nici o măsură pentru calmarea panicii și apărarea aparatului de credit, și prin aceste pentru apărarea creditului.

În schimb s'au luat o serie de măsuri legislative, cari au permanentizat criza, și s'a lăsat frâu liber celei mai deșănțate agitațiuni pe tema ierțării datoriilor.

Este încă vie amintirea cum s'a votat legea pentru asanarea datoriilor agricole, în realitate o lege de confiscare de avere și de desființare de drepturi dobândite în baza dreptului comun. Inițiativa a fost a guvernului, care mereu și-a schimbat părerea, iar partidele politice prin atitudinea lor de supralicitare și de reclamarea paternității ideii „conversiunii”, au contribuit în mod activ la făurirea legii în forma, în care a văzut lumina zilei.

Desmetecire a urmat abia după raportul dlui Rist și după ce Curtea de Casație a declarat neconstituționale principalele dispozițiuni din lege. Totuși partidele politice cu rădăcini în masele alegătorilor nu au avut curajul de a face pater peccavi, iar grupările politice mărunte și-au creat platformă electorală din reducerea cât mai masivă a datoriilor.

Proiectul legii pentru reglementarea raporturilor între debitori și creditori a voit să fină seamă de o parte de intangibilitatea creanțelor stabilită prin decizia Curții de Casație, de altă parte de sugestiunea din raportul Rist, de a se încuraja lichidarea datoriilor vechi prin buna înțelegere a părților. Proiectul a fost bine intenționat și ca principii de bază bun. Avea însă și cusururi. Era schematic și în ce privește pe micii agricultori se resimțea de angajamentele po-

lifice de mai înainte. Un alt mare cusur era, că era greșit pe legea asanării și lăsa încurcată problema apărării aparatului de credit, soluționată numai în parte și cu multă timiditate în legile anterioare. Ori el menținea desechilibrul între drepturile și obligațiunile creditorilor și fără măsuri de ocrotire egală, el condamnă la insolvență, și deci la prăbușire, întreaga organizație de credit.

Acest gol s'a complectat. S'a complectat în măsură mai largă, decât o făcuseră legile anterioare, dar prin compensarea obligatorie s'a pus un zăvor puternic circulațiunii de numerar.

Proiectul însă a suferit și alte modificări sub presiunea protagoniștilor politicii pur electorale, cu largul concurs al debitorilor, modificări cari l-au deformat, astfel că de o parte legea a creat o stare haotică juridică, de altă parte a anihilat intențiunea făuritorilor proiectului, de a îndemna pe debitori și creditorii de a se înțelege. Așa cum legea a eșit din corpurile legiuitoare, creditorul înzadar caută pe debitor. Nu-l poate întâlni, pentru că acesta este destul de deștept să prefere păsuirea de 5, eventual 10 ani, cu o dobândă de 1%, câtă vreme el își poate fructifica banii cu 4% la Casa de economii a statului. Răspunsurile lui la îndemnurile creditorului au rămas stereotipul „ași plăti, dar nu mai lasă legea”. De altcunum în această atitudine îl întăreau și promisiunile electorale și neștabilitatea legilor.

Nu poate surprinde, dacă cetim, că guvernul cehoslovac a citat legislația noastră de asanare drept model cum nu este permis să se procedeze.

Nu știu ce va aduce viitorul. Valul de nebunie colectivă nu a trecut și numărul acelor ce cred că sunt chemați să fericească nația încă nu a scăzut. Dar avem două puncte fixe, cari ne dau nădejdi de îndreptare. Unul este că avem norocul că text precis de constituțiune garantează proprietatea de orice natură și nu permite exproprierea decât în schimbul unei juste și prealabile despăgubiri; mai departe că tot prin constituțiune Curtea de Casație censurează constituționalitatea legilor. Al doilea punct fix este faptul, că tot mai mult își face drum convingerea, că fără reînvierea

creditului marasmul economic nu poate înceta și că fără încetarea acestuia finanțele țării nu se pot însănătoși.

Putem deci nădăjdui, că deși ne-am oprit la formula lichidării trecutului, cel puțin partidele politice bine înrădăcinate în masele alegătorilor vor emula în căutarea unei soluțiuni, care ține seamă de toate interesele și dimpreună cu datorii nu lichidează și aparatul de credit și întregi pături sociale, de cel puțin acelaș interes pentru stat ca și debitorii.

Când Ungaria în anul 1848 a decretat desrobirea și improprietărirea țărănilor iobagi, prin legea IX din acel an, a așezat despăgubirea „sub scutul cinstei colective naționale”.

Nu-i vorba, atunci băteau alte vânturi. Ideile generoase din Franța pătrunseseră până în Ungaria feudală și generozitatea însemna jertfa tuturora în vederea unui interes național obștesc. Democrații de astăzi stau sub mirajul diverselor „isme” importate din afară de hotare, se joacă de a stânga și se cred chemați să transforme înfățișarea țării după chipul și asemănarea doctrinelor lor, iar generozitatea lor este generozitatea de a împărți avutul altora.

În interesul ideii democratice, cei ce știu și cred în democrație, vor trebui să învețe din pildele trecutului.

Dr. LUCIAN BORGIA  
fost senator.

## Tehnica și valuta.

Începutul anului 1934 ne-a găsit în plină febră politică și economică. Plecarea guvernului național-țărănesc e învăluit și astăzi într'un mister nepătruns. Se vorbea de neîncrederea factorului constituțional în proiectele administrative; de puteri oculte; jenă financiară etc., dar nimic precis, însă ori și care dintre ele ar fi fost un motiv suficient. Cum însă într'o țară unde treburile economice merg bine, unde oamenii câștigă destul pentru ca să-și poată cumpăra cele necesare pentru o viață liniștită, și totuși să poată da și cezarului ce e al cezarului, unde fiecare poate să vadă în liniște după meseria și negoțul său, căci știe că are plasament sigur pentru produsele sale și rodul muncii sale nu este periclitat de fluctuații capricioase economice, acolo

oamenii sunt mai puțin susceptibili pentru schimbări politice, lupte sociale și violențe. Intocmai cum un om așezat și în ordine cu treburile gospodăriei sale, nu se lasă ușor târât spre drumuri necunoscute și ținte neprecise, tot astfel și popoarele sunt liniștite atunci când trăiesc în prosperitate, sub un regim politic și economic just și bine stabilit. Dovadă că acestea ne lipsesc, sunt multele și micile partide politice, cari au răsărit în anii din urmă ca ciupercile, programele și proiectele de asanare economică, cari toate se învârtesc într'un cerc vicios, deoarece nimeni nu are curajul să ia măsuri radicale, apoi nervozitatea generală care a cuprins pe oameni de teama zilei de mâine. Nu e vorbă, năcăzuri sunt nu numai la noi, ba încă în măsură mai mare și în alte țări. Se reduce însă toate, mult-puțin, la stări economice mizerabile. Țările industriale, ca și cele agricole, toate se plâng că nu au de bușeuri. Ca și cum schimbul bunurilor nu ar mai fi posibil, în ciuda mijloacelor celor mai moderne de comunicație și locomotie. Avem trenuri, vapoare, automobile, avioane. Telegraful, telefonul, radio, ne dau posibilitatea ca afacerile să le încheiăm în cel mai scurt timp, produsele agricole și industriale din magazii așteaptă numai să fie puse în mișcare, și cu toate acestea stăm imobilizați și incapabili de a folosi bunurile lumii pentru fericirea popoarelor.

Ce poate fi cauza?

Să nu o căutăm numai în casa noastră. Lumea este azi un singur organism economic. Cum rețeaua de nevoi a unui om leagă între sine singuraticii săi membri, așa că o boală sau durere simțită într'o parte a corpului, radiază și se comunică chiar și părților celor mai depărtate de centrul patologic, tot astfel și în organismul economic mondial — datorit rețelei dezvoltate de comunicații — criza care bântue o țară, trece repede și în altă țară, fie cât de îndepărtată. Are între astfel de împrejurări vre-un rost un sistem economic autarhic? Au vre-un rost granițele vamale? Tehnica ne-a arătat de mult alte drumuri de fericire. Nu în izolare stă mântuirea popoarelor, ci în colaborare. Drumurile de fer și vapoarele nu au fost inventate pentruca să se oprească la granițele și porturile unei țări, ci din potrivă, să ducă bogățiile unei țări peste alte țări și mări, acolo unde e nevoie de ele; fie că acolo nu se produce, fie că în schimb primim de acolo alte mărfuri, sau că pot fi plasate mai ușor din felurite motive.

Comunicațiile și comerțul au făcut fără de rost războaiele de cucerire. Vămile în urma lipsei de de bușeuri au pierdut rostul lor. Cu dis-

pariția lor, granițele țărilor se vor reduce la simple limite de administrație. Tehnica a învins toate distanțele și a făcut din lume un singur complex economic: pacea mondială este un cadou al tehnicii, și vai de acela care va abuza de tehnică pentru a face războiu.

Și cu toate acestea în Brazilia se ard anual milioane de saci de căfea, în Canada miliarde de kgr. grâu, în Egipt sute de mii baloturi de bumbac.

Seria am putea-o continua. Și acest lucru idiot să face numai din motivul ca alte popoare să nu se poată bucura de acele mărfuri, căci le-ar primi prea puțin. Nu este un sacrilegiu strigător la cer, să distrugi o bogăție provenită din colaborarea muncii omului cu dăruțea naturii, din motive atât de josnice?!

Avem deci produse suficiente, ba chiar supraproducțiune dacă o putem numi astfel, cel puțin parțial, și avem și mijloacele de a le transporta dela un capăt al lumii la celalalt. Și cu toate acestea nu mai putem eși din crize.

Cauza poate fi numai faptul, că dezvoltarea mijloacelor de schimb (valuta, banul) nu a ținut pas cu dezvoltarea tehnică a mijloacelor de transport și comunicație. Fiindcă de pe vremea lui Moise, sau și de mai înainte, popoarele se închină idolului care se cheamă vișetel de aur. Și nici oamenii noștri de stat de azi, împreună cu economiștii lor, nu-și pot închipui decât atot izbăvitoarea valută de aur. Din acest motiv trebuie să moară de foame într'o parte a lumii mulți oameni, și în altă parte să fie distrusă prin foc pâinea cea de toate zilele.

Ce ar fi, dacă în locul pâinei de toate zilele am distruge și sparge în mii de bucăți vișetelul de aur și în locul valutei de acum am substitui o valută care să excludă perversitățile de felul celor amintite? Căci dezvoltarea mijloacelor de schimb nu a ținut pas cu dezvoltarea rapidă a tehnicii. În epoca tehnicii în care trăim, și funcțiunea banului trebuie perfecționată: adecă trebuie introdus un sistem de valută care să permită acomodarea automată a circulației banului, la producțiunea de mărfuri, nu ca acum, să depindă de cantitatea rigidă a aurului folosit ca „acoperire“. Atunci va găsi plasament orice ar produce mintea și mâna omenească, căci banul va căuta marfa și pe om, în aceeași cantitate constantă și cu aceeași insistență, cu care va trebui să caute omul și marfa banul. Veniturile se vor ureca în mod fatal la acel nivel care corespunde capacității totale de producțiune. Partea din acest venit, care nu va fi folosit pentru acoperirea de trebuințe urgente, va găsi calea sa

spre economie în formă de credit, și va trebui chiar s'o găsească, căci o refinare ar produce pagubă.

Problemele economice de astăzi nu se pot rezolva cu mijloace de acum câteva sute de ani. Stăm la o cotitură a destinului omenirii. Evoluția ce s'a început cu învățăturile lui François Quesnøy și Adam Smith, apoi continuată și amplificată de economiști moderni ca Fischer, Cassel, Keynes, Gesell, trebuie să aducă roade și să convertească la idei moderne și pe constructorii de stat din toate țările. Astfel va dispărea multă mizerie și amar din lume; oamenii și popoarele nu vor mai fi asmuțite una asupra celeilalte căutând să se distrugă prin lupte politice, atente și războaie, căci prosperitatea este baza bunei concordanței. Caveant consules!

E. VANCU.

## Regiile autonome.

O problemă care s'a pus în mod pregnant după războiu a fost găsirea unei forme juridice potrivite, prin care să se administreze și mai eu seamă să se exploateze în mod rentabil, averile statului, ale județelor și ale comunelor. Era cu atât mai necesar ca aceste averi să iasă din cadrul strict al administrației publice, cu cât o exploatare rentabilă a lor, putea forma importante surse de venituri de cari statul și colectivitatea avea după războiu absolută nevoie.

Înainte de războiu lucrurile se petreceau într'un șablon comun și obișnuit. Nu începuse încă să se cristalizeze specificul comercial-economic al întreprinderilor de această natură. Sub domeniul general al contabilității publice, cu toate defectele sale din punct de vedere comercial și prin prisma administrației în genere, se exploatau și aceste întreprinderi, fără să se fi pus chestiunea evidentă și absolut necesară a rentabilității lor.

Pentru epoca în care ne găsim, este însă clar și lămurit, că o avere oarecare, fie ea de natură publică sau particulară, se consideră ca atare, numai în sens economic. Cu alte cuvinte, merită să fie exploatată o întreprindere dacă ea dă câștig, în caz contrar munca depusă și banii cheltuiți, n'au nici o rațiune. S'a extins adevărat sensul clasic al averii, care spune că un bun nu poate fi considerat ca reprezentând o valoare, decât dacă cheltuielile necesare exploatării sau extragerii sale, nu întrec prețul de vânzare pe care el îl reprezintă.

Evident că și înainte de războiu era cunoscută noțiunea elastică a bunului. Dar concluzia ei nu s'a aplicat cu toată strictețea necesară. Așezările financiare ale statelor nu erau așa de subredede, iar datoritiile lor consolidate erau mai puțin încărcate, pentruca să fie nevoite să se supravegheze așa de circumspect cifrele din bugetele întreprinderilor de natură publică. După războiu a intervenit însă sleirea financiară a statelor cari au luat parte la războiu. Această sleire a avut repercusiuni chiar asupra statelor, cari efectiv n'au participat la războiu. Pe urmă s'a distrus o mentalitate preconcepțată care privia unele întreprinderi publice numai sub forma lor utilitară și nu în sensul pur economic. Așa erau de exemplu: căile ferate, poșta, telegraful, etc. cari toate erau considerate că sunt imune de a fi exploatate în mod comercial și prin prisma venitului rezultat din această exploatare. În felul acesta prin simpla întocmire a bugetelor lor anuale, nu se puteau, la un moment dat, face nici investiții, nici amortizări și nici o întreținere cuviincioasă a instalațiilor. Căci să ne amintim numai câte reclamațiuni se făceau pe seama telefoanelor și ne vom da seama, că felul lor actual de exploatare reprezintă o superioritate evidentă. Se făcuse lege argumentul că ele fiindu-ne necesare la apărarea națională, o formă comercială de exploatare a lor, ne-ar scoate din posibilitatea de a interveni în cazurile când această intervenție ar fi fost cerută de împrejurări. Ori astăzi după câțiva ani de experiență, se vede foarte bine că interesele naționale nu sunt cu nimic lezate de nouile forme de exploatare.

Cel mai puternic argument pentru exploatarea economică a întreprinderilor de cari ne ocupăm, a fost însă raționalizarea. Atunci când întreprinderile de orice natură își scrutau în severe condițiuni felul lor de funcționare, reducând cheltuielile de prisos, integrând operațiunile, cari se înlănțuiau și debarasându-se de orice leșt care nu reprezenta un aport în venitul general, era imposibil ca Statul și colectivitatea să privească cu nepăsare această purificare sau deparazitare a activității, care determina o parte din venitul național. În felul acesta s'a ajuns la constatarea că exploatarea averilor statului pe baza legii contabilității publice este un non sens și o siluire a principiilor economiei politice. Astfel a fost necesar să se caute modalități mai potrivite cu firea lucrurilor, pentruca rezultatele exploatărilor să fie de un cât mai mare randament financiar.

Chiar dacă n'ar fi intervenit secarea resurselor financiare și totuși statele trebuiau să caute o mai rațională exploatare a averilor lor, pen-

trucă metodele noi de viață, reclamau fonduri incomparabil mai numeroase pentru promovarea intereselor publice. Pe urmă modernizându-se și întinzându-se rolul statului, el a achiziționat mereu capitole noi în inventarul său, inventar care astfel se augmenta zi de zi. În această situație oricui om cu o inteligență derivată numai din naivitate, pus în fața cifrelor ușor putea să-și dea seama, că o exploatare a acestui inventar fără rezultat financiar pozitiv și fără un excedent rațional și evident, reprezintă o erezie economică și o risipire de forțe și energie care era inadmisibilă. Într'adevăr, o socoteală sumară a acestui inventar public, dă în ce privește România, următoarele sume<sup>1)</sup>:

1. Căile ferate,	Lei aur	2.139.445.799.—
2. Poșta, telegraful și telefonul,	" "	110.000.000.—
3. Porturile maritime,	" "	77.371.073.—
4. Porturile fluviale,	" "	56.000.000.—
5. Docurile: Galați și Brăila,	" "	16.955.000.—
6. Năvile fluviale	" "	12.190.000.—
7. Serviciul maritim,	" "	5.365.000.—
8. Stațiunile balneare,	" "	23.476.928.—
9. Regia monopolurilor,	" "	66.877.048.—
10. Pădurile	" "	1.315.000.000.—
11. Minele și întreprinderile industriale ale statului	" "	40.000.000.—
12. Terenuri, ferme, diverse,	" "	500.000.000.—
13. Pescăriile,	" "	176.500.000.—
Total deci Lei aur		4.539.180.848.—

Nu sunt considerate însă aici următoarele averi publice.

a) Fondurile miniere (bogățiile subsolului aparținând statului ca: petrol, gaz metan, cărbuni, etc).

b) Drepturile regaliene și

c) Averea mobilă deținută de stat în calitate de acționar, la diverse întreprinderi ca: Banca Națională, Creditul industrial, societăți petrolifere, miniere, întreprinderi balneare, etc. etc. și care se ridică la suma de Lei 333.509.500.— Adunând astfel toată valoarea acestor averi, după ce am transformat Lei aur în Lei actuali, se vede bine că averile statului însumează cifra măreață de cca. Lei 200 miliarde. Așa că oricum s'ar fi prezentat lucrurile, o avere așa de for-

midabilă nu putea fi lăsată să se irosească în condițiile de exploatare, caracterizate de birocrațismul administrației de stat.

De aceea după războiu în special și-a făcut loc ideea unei exploatare a acestui inventar pe baze comerciale. Ba încă scurt înainte de războiu, existau chiar unele întreprinderi de natură publică, exploatate pe baze comerciale, cum era Societatea tramvaelor din București, etc. Pe baza acestor exemple reale de averi publice exploatate pe baze comerciale s'a adus legea din 1924, care a consfințit următoarele forme juridice pentru administrarea și exploatarea întreprinderilor care ne preocupă: arendarea sau închirierea, concesiunea, regia de stat și regia cointeresată. Fiecare formă juridică numită mai sus, s'a întrebuițat în exploatarea averilor statului în domeniul în care s'a crezut că dă mai multe rezultate. Astfel arendarea s'a aplicat la:

a) Terenurile agricole aparținând statului, la bălți și la păduri.

b) Diferite alte domenii unde erau excluse alte forme de exploatare.

Concesiunea s'a aplicat la exploatarea bogățiilor subsolului, precum: petrol, cărbuni, cariere, sursele de energie hidroelectrică, ș. a. m. d.

Regia de stat s'a aplicat la întreprinderile cu caracter utilitar general ca: poșta, căile ferate, apoi la unele mine și uzine din proprietatea statului. În fine regia cointeresată s'a aplicat la acele întreprinderi din domeniul public, dar cu caracter economic, cari aveau nevoie de o mai mare libertate de mișcare. Întreprinderi exploatate în această formă au fost: Societatea I. A. R., Uzinele Copșa-mică și Cugtr, Societatea de explozibili, Făgăraș, Societatea Govora-Călimănești, Soc. Orient radio și Soc. de difuziune electrică. În fine tot sub formă de regii cointeresate, dar pe bază de legi speciale, s'au înființat următoarele întreprinderi: Societatea națională de gaz metan, Societatea „Lonea” pentru exploatarea minelor de stat din Valea Jiului, Societatea „Regna” pentru exploatarea domeniilor forestiere grănicerești, Societatea comunală de electricitate, Buzău și în fine, Societatea comunală pentru alimentarea cu lapte a Capitalei.

Precum se vede din cele expuse, Legea pentru comercializarea întreprinderilor statului, din 1924 admitea forma regiei de stat pentru anumite întreprinderi publice, ca: poșta, căile ferate, monopolurile, etc. În plus, sub regimul ei au rămas sub directă administrație publică: pescăriile, pădurile și alte averi publice de natură a fi exploatate după regulile comerciale. De aceea în anul 1929 s'a modificat legea respectivă și s'au amplificat formele juridice pentru

<sup>1)</sup> Vezi broșura: Lege pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și averilor publice, editată de Ministerul industriei și comerțului.

exploatarea pe baze comerciale a bunurilor statului astfel, ca acestea să cuprindă pentru orice întreprindere de această natură. Mai mult, pentru regiile de stat, din vechea lege s'au sancționat forme comerciale anume, sub titlul de regii publice comerciale. Prin această ultimă lege se consfințesc următoarele forme juridice pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice: arendarea sau închirierea, concesiunea, regia publică comercială, regia mixtă și regia cooperativă. În afară de motivul încadrării tuturor întreprinderilor statului sub forme de exploatare comercială a mai justificat crearea formei regiilor publice comerciale și realizarea împrumutului de stabilizare din 1929. Plata anuităților și dobânzilor acestuia, urma să se facă din veniturile monopolurilor statului și în acest scop, a fost nevoie să se separe complect veniturile respective de acelea ale statului. În plus, trebuia să se organizeze minuțios exploatarea căilor ferate, a poștei, telegrafului și telefonului, a pădurilor, a bălților etc., pentruca să se introducă o gospodărie rațională în tot avutul statului.

Natural, că precum se obișnuiește totdeauna la modificarea unei legi în țara noastră, au trebuit să se evidențieze cu această ocaziune și defectele legii anterioare, pentru promulgarea celei noi să fie cu atât mai justificată. În această direcțiune s'au găsit evident, destule noduri în papură. Expunerea de motive care însoțește legea, cuprinde o întreagă înșirare de cifre, din care legiuitorul trage concluzia că legiuirea din 1924, nu și-a atins scopul urmărit. Ba chiar din contră, unele avuții publice puse sub administrație comercială, ar fi regresat în rezultate, față de exploatarea de stat.

Noi nu ne vom lega de aceste argumentații, pentrucă cifrele pot fi totdeauna mânuite astfel, pentruca să demonstreze o anumită latură a problemei. Pe urmă vom considera ca incomparabile anumite cifre luate paralel din bilanțul administrației de stat și din bilanțul de sub regim comercializat. Dom admite însă că legea nefiind perfectă, s'au comis și abuzuri. Și prin prisma acestor abuzuri, rezultatele pot să apară într-o lumină mai mult sau mai puțin favorabilă. De aceea admitem că o modificare a legii comercializării a fost necesară, cel puțin în măsura în care abuzurile puteau fi evitate pe de o parte, iar pe de altă parte, pentru a da și regiei de stat o formă mai corespunșătoare din punctul de vedere al exploatării. Căci au fost rezultatele acestei noi legi, vom vedea într'un capitol separat.

Ing. GH. BRĂNDUȘ.

## CRONICA

**Noul guvern** a fost format precum urmează:

Președinția Consiliului de miniștri și ad-interim la industrie: *Gh. Tătăărăscu*;

Ministerul de interne: *I. Inculeț*;

Ministerul de externe: *N. Titulescu*;

Ministerul de justiție: *Victor Antonescu*;

Ministerul de Finanțe: *Victor Slăvescu*;

Ministerul Apărării Naționale: *General Uică*;

Ministerul Armamentului: *General Paul Angelescu*;

Ministerul de instrucție: *Dr. C. Angelescu*;

Ministerul Domeniilor: *Gh. Cipăianu*;

Ministerul lucrărilor publice: *Richard Franasovici*.

Ministerul Muncii și Sănătății: *C. Dumitriu*;

Miniștrii fără portofoliu: *Al. Lapedatu și I. Nistor*.

Subsecretari de stat: La președinția Consiliului: *Al. Mavrodi și N. Budurăscu*; la externe: *Savel Rădulescu*; la domenii: *I. Manolescu-Strunga și M. Negură*; la muncă: *N. Maxim*; la instrucție: *Alexandru Popescu-Necșești*; la finanțe: *Mitiță Constantinescu*; la interne: *D. Iuca și Victor Iamandi*; la industrie: *G. Assan*; la aviație: *Radu Irimescu*.

Di *Constantin I. C. Brătianu*, fostul vicierne, a fost ales președinte al Partidului Național Liberal.

\*

**O propunere înțeleaptă** Cetim în revista „Finanțe și Industrie“, No. ultim, în articolul „Intre promisiuni și realizări“, scris în legătură cu anunțarea refacerii creditului din partea noului guvern, următoarea propunere în adevăr înțeleaptă a dlui Ferdinand Koșca, autorul articolului:

„Mărturisim, că odată cu anunțarea programică a refacerii creditului, noi așteptăm ca actualii conducători, simultan cu desființarea Gărzii de fier să dizolve și toate acele asociații, cari propagă anularea datorțiilor deși se întitu-lează asociații pentru apărarea proprietății. Căci propaganda lor nestingherită a reușit să anarhizeze și mințile cele mai sănătoase, agravând actuala criză economică, care este în mare măsură și o criză de încredere“.

\*

**Suspendarea plății dobânzilor după depozite spre fructificare.** Revisionsverband-ul băncilor săsești ardeleni și Sindicatul Institutelor de credit din Banat (al băncilor șvabești) au decis, precum suntem informați, să nu plătească deponenților lor, pe anul 1933, nici o dobândă.

O astfel de hotărîre au luat și unele bănci românești.

Măsura este motivată și justificată cu situația creată băncilor de legea conversiunii.

\*

**Prelungirea termenului pentru preschimbarea biletelor de 1000 Lei.** Banca Națională a hotărît ca termenul pentru preschimbarea biletelor de 1000 Lei, tip vechi, care expiră la 31 Ianuarie, să fie prelungit până la 1 Martie 1934.

Posesorii acestor bilete vor continua să se prezinte pentru preschimbare la sediul Băncii Naționale din București, serviciul de schimb, str. Eugeniu Carada, colț cu str. Băncii Naționale și la toate sucursalele și agențiile sale din provincie.

\*

**O taxă percepută ilegal.** În baza unei dispoziții a Ministerului muncii, Direcțiunea Oerotiilor Sociale încasează cu începere de la 1 Ianuarie 1934 de la patron, în favorul fondului șomerilor, o taxă de 1% din salariile, ce se plătesc salariaților.

Incassarea acestei taxe este ilegală și asociațiile comerciale și industriale din țară au înaintat în contra ei proteste la forurile competente.

\*

**Aplicarea legii devizelor.** Banca Națională a României publică următorul comunicat:

Art. 12 din regulamentul de aplicare al legii pentru comerțul de devize prevede că toate devizele rezultate din exporturi de mărfuri, trebuie să fie cedate, imediat după realizare, Băncii Naționale.

Cum, din experiența de până în prezent, s'a constatat că unii exportatori declară, drept valoare a mărfurilor exportate, — ce urmează a se ceda Băncii Naționale — sume cu mult mai mici decât adevărata valoare, care se încasează, de fapt, de la cumpărătorii respectivi din străinătate, — și aceasta în scopul ea, diferențele între sumele mici, — declarate și cedate Băncii Naționale — și între sumele mai mari — obținute în străinătate, — să le folosească contra legii. Banca Națională, de acord cu direcțiunea generală a vămilor, a decis ca vămile din Constanța, Cerna-Vodă, Galați, Reni, Brăila, Cernăuți, Cernăuți-Moși, Grigore Ghica-Vodă, Timișoara, Jimbolia, Oradea, Salonta, Valea lui Mihai, Episcopia bihorului, Arad, Decebal, Pecica, Satu Mare, Halmeu și Bălți, să nu mai permită, pe viitor nici un export — fie obținut, fie în compensație — fără viza prealabilă a Băncii Naționale din orașul respectiv.

Pentru obținerea acestei vize exportatorii trebuie ca odată cu formularele 23 A. B. C., să mai prezinte, — pentru control, — sediul respectiv al Băncii Naționale, contractele de vânzare, mercuriale, corespondența dintre părțile contractante, precum și orice alte acte sau dovezi, din care să reiasă, în mod cert, valoarea adevărată a produselor românești pe care doresc a le exporta.

\*

**Producția de aur fin în România** a fost în anul 1932 de 3539 kg., repartizată precum urmează: Soc. „Mica“ 2373 kg. sau 67.1%, Exploatarea Statului 547 kg. sau 15.5% și diverse exploatare 617 kg. sau 17.4%.

\*

**Bugetul Italiei pe 1934—35.** Din bugetul pe exercițiul financiar 1934—35, recent publicat, extragem:

La capitolul cheltueli, prevederile ating în cifre rotunde suma de 20.636 milioane Lire, în timp ce veniturile realizează numai 17.662 milioane Lire. Deficitul inițial însumează deci 2.974 milioane sau cca 14 la sută din cheltueli. Acestea vor fi desigur mult mai mari, căci prevederile nu pot fi stabilite în mod riguros.

Experiența ne arată că cheltuelile sunt deseori depășite prin jocul creditelor suplimentare care sunt introduse în buget în cursul exercițiului prin simple decrete. Astfel în timpul exercițiului 1932—33 s'au introdus în buget 1.964 milioane credite suplimentare iar în cel în curs, majoritatea se urcă de la 1 Iulie până la 30 Octombrie 1933 cu 1.039 milioane.

Bugetul de previziuni pe exercițiul 1934—35 nu diferă de cel precedent decât cu o urcare a cheltuelilor de 22 milioane. Repartiția cheltuelilor pe ministere însă e sensibil diferită de cea din exercițiul precedent. Astfel la departamentul finanțelor cheltuelile prezintă un plus de 3303 milioane din cauza deficitului căilor ferate și a sarcinii crescânde a dobânzilor datoriei publice. În bugetele militare, cheltuelile pentru aeronautică au crescut cu 14 milioane în timp ce acele ale dep. războiului au scăzut cu 100 milioane. Bugetul educației naționale care cuprinde cheltuelile de instrucție militară a tinerețului a crescut în schimb cu 33 milioane. Cheltuelile pentru marină prezintă o scădere de 174 milioane Lire.

\*

**Reorganizarea serviciului financiar c. f. r.** Începând de la 4 Ianuarie 1934, serviciile ce compun actualmente direcțiunea financiară a

căilor ferate a fost pusă pe noi baze, în vederea unei mai bune și mai grabnice soluționări a lucrărilor, în folosul publicului.

Serviciul de contabilitate generală, al ordonanțării și serviciul casieriei generale, vor fi conduse de dl dr. A. Pușcariu subdirector central ajutat de dl Nicolau, șef de serviciu. Dl Pușcariu va continua să îndeplinească și funcțiunea de secretar al comitetului financiar. Dl inginer Virgil Teodorescu, șef de serviciu tehnic cu delegație de subdirector, va conduce serviciul controlului veniturilor, al controlului caselor și al controlului materialelor. D-sa va fi ajutat de d-nii St. Ștefănescu și Alex. Ivanovici. Biroul de anchetă și cercetări va fi condus de dl inginer Teodorescu.

Diviziile financiare exterioare continuă a rămâne sub conducerea dlui A. Pușcariu și continuă să-și îndeplinească atribuțiunile, în legătură cu serviciul controlului veniturilor, al controlului caselor și materialelor.

## Banca Națională a României.

### Convocare

#### pentru Adunarea generală ordinară din 18 Februarie 1934.

În virtutea art. 75, 77, 78, 79 și 80 din statute domniile acționari ai Băncii Naționale a României sunt convocați în adunare generală ordinară pentru ziua de Duminică 18 Februarie 1934, la orele 10 dimineața.

Adunarea generală se va ține în localul Băncii Naționale din București, strada Lipscani No. 25.

Dor avea drept să ia parte la adunarea generală acționarii de naționalitate română, proprietarii a 20 acțiuni înscrise pe numele lor până la 17 Noiembrie 1933 incl. (adică de trei luni complet scurse până la 18 Februarie 1934, data adunării generale).

Orice inscripțiune tardivă ridică dreptul proprietarului de acțiuni de a participa la adunarea generală.

Acționarii, cari îndeplinesc condițiunile de mai sus, vor putea fi reprezentați prin mandatar, având ei însăși drept de vot.

Societățile, stabilimentele și corporațiunile pot totuși să fie reprezentate printr'un delegat, minorii și interzișii prin tutori și curatori.

Femeile măritate sub regimul dotal pot fi reprezentați prin soți fără procură sau prin mandatar, având ei însăși drept de vot și fiind învestiți cu procură din partea soțului; ele pot deasemenea lua parte personal la adunare numai cu mandat expres al soțului.

Femeile măritate sub regimul parafernial pot fără autorizația soțului lua parte prin alți mandatar, având ei însăși drept de vot.

Pentru cazurile în care regimul dotal sau parafernial nu a putut fi stabilit până la data adunării prezența soțului va fi considerată ca o recunoaștere tacită, d'n partea soției, a regimului dotal, iar prezența soției va fi considerată ca o recunoaștere tacită d'n partea soțului, a regimului parafernial.

Un mandatar nu poate reprezenta decât un singur acționar.

20 acțiuni dau dreptul la un vot.

Nici un acționar inclusiv societățile și Statul, nu poate dispune mai mult de 20 voturi, oricare ar fi numărul acțiunilor deținute sau reprezentate.

Procurile și orice alte acte justificând, dreptul de a participa la adunarea generală vor trebui să fie legalizate și contrasemnate de mandatar sau delegați și vor fi remise administrațiunii centrale sau sucursalelor și agențiilor băncii până Joi 15 Februarie 1934, ora 4 după amiază.

Conform statutelor băncii, bilanțul general anual, contul de profit și pierdere, precum și rapoartele Consiliului de administrațiune și al celui de cenzori, asupra operațiunilor exercițiului 1933, vor fi publicate în Monitorul Oficial, înainte de întrunirea adunării generale.

Ordinea de zi a adunării generale va fi următoarea:

1. Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1933;
2. Descărcarea Consiliului de administrație de gestiunea sa;
3. Distribuția beneficiilor realizate conform bilanțului;
4. Alegerea unui administrator în locul dlui N. Bălănescu și D. I. Gheorghiu, al căror mandat expiră la 31 Decembrie 1934;
5. Alegerea unui censor în locul dlui Ghr. Grecescu al cărui mandat expiră la 31 Decembrie 1934;

Membrii ale căror mandate expiră sunt reeligibili.